

**«МЕТОДИКА КАРЛА ОРФА ЯК
ІННОВАЦІЙНА МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНА
ТЕХНОЛОГІЯ
З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Час не стоїть на місці, все змінюється. Сучасна педагогіка не є виключенням. Все більше і більше в українській педагогіці розвивається та застосовується музична система німецького композитора Карла Орфа.

Часто вважають, що музику вивчають, щоб у майбутньому стати професійними музикантами, однак музика потрібна кожному: вона може допомогти щось обдумати, зняти напруження, може сприяти вивченню іноземних мов, математики, дати поштовх уяві... Карл Орф вважав: елементарна музична грамотність необхідна кожному. Потрібно лише своєчасно обережно допомогти дитині зазирнути за двері, де живе класична музика. От тоді дитина навчиться не лише слухати, а й чути. Музика принесе їй справжню насолоду, стане помічницею у житті.

Здібності дитини розвиваються в процесі активної музичної діяльності. Правильно організувати і направити її з раннього дитинства, враховуючи зміни вікових періодів – завдання педагогів.

У п'ятитомному навчальному посібнику «Шульверк» Карл Орф детально розкриває свою методику, яка стимулює дитяче колективне елементарне музикування. Музична імпровізація дітей є основним методом музичного виховання в посібнику «Шульверк». Його система максимально наближена до можливостей та інтересів звичайної дитини. Невипадкова її назва – «Елементарне музикування», в якому слово «елементарне» має сенс «просте», «доступне кожному» (але не примітивне). Музикування тут розуміється як глибокий і органічний взаємозв'язок музики, руху і мови. Дитяча елементарна музика будь-якого народу генетично нероздільно пов'язана з мовою і рухом. Її Орф назвав «елементарною музикою» і зробив основою свого «Шульверка».

Таким чином, система Карла Орфа побудована на синтезі різних видів діяльності (спів, рух, гра на музичних інструментах).

Основні принципи педагогіки Карла Орфа:

1. Креативність;
2. Варіативність;
3. Комунікативність.

Проводячи заняття за методикою Карла Орфа, ставляться наступні завдання:

1. Поєднання креативного та імітаційних методів, які визначаються цілями кожного заняття.
2. Розвиток відчуття ритму, слуху, тактильних відчуттів.
3. Розвиток у дітей комунікативних навиків, уміння домовлятися, погоджувати свої дії.
4. Розвиток відчуття відповідальності, уміння взяти ініціативу на себе.
5. Прищеплювання уміння слухати один одного і себе не тільки під час музикування.
6. Розвиток здатності радіти успіху іншого, допомагати іншому.
7. Розвиток музичності дітей, їх емоційного світу, сприйняття музики, створення слухацького досвіду.
8. Освоєння гри на ударних інструментах, інструментах дитячого оркестру.

9. Виконання пісень, розспівок, мелодій на основі заданого тексту.

10. Придбання навиків гри в ансамблі.

Головне завдання таких занять – допомогти дітям в естетичній грі увійти до світу музики, відчуті і пережити її емоційно, створити передумови до формування творчого мислення, сприяти практичному засвоєнню музичних знань. Гра в оркестрі розвиває слух, відчуття ритму, уміння грати в ансамблі.

В своїй роботі я використовую різноманітні види оркестру:

- «Гра на паличках».
- «Гра на музичних інструментах» під музичний супровід з використання мультимедійної дошки.
- «Гра на дзвониках».
- «Гра на брязкальцях».
- «Гра з використанням паперу».
- «Гра на горішках».
- «Гра з використанням бросового матеріалу» тощо.

Особливу, дуже важливу увагу в концепції Орфа я приділяю музикуванню з акомпанементом «звукових жестів» (термін Р. Кеетман). Звукові жести – це гра звуками свого тіла: плескання по стегнах, грудях, притупування ногами, клацання пальцями.

В цьому навчальному році в нашому дитячому садку були проведені свята та розваги, де залюбки використовувалася методика К.Орфа:

- «Свято Осені».
- «Свято Нового року».
- «Свято мами».
- «Козацькі розваги».
- Квест – гра «Святий Миколай».
- Батл «Як Зима з Весною зустрічалася».
- Родинне свято «Хата на тата».

Під час карантину дистанційно проводились також різноманітні розваги, участь в яких брали не тільки вихованці садка, а і їхні батьки:

- «Свято Землі».
- «Свято Матері».
- «Свято родини».
- «Свято Вишиванки».
- «Свято Випуску дітей до школи».
- Дистанційний оркестр «Граємо на кухні».

Тому я вважаю, що Орфівська методика музичного виховання стає все більш популярною з кожним роком, адже її можна застосовувати для різних вікових категорій. Як казав К. Орф: «В основі всього лежить барабан», тобто ритм. А ритм, як відомо – це життя.